

שכר פרקליטי המדינה גבוה מהשכר במשרדי עו"ד קטנים

ענת רואה "כלכליסט" 11.10.10

חוות דעת שהזמין ארגון הפרקליטים מעלה כי בהשוואה למשרדים הקטנים, הפרקליטים בעלי ותק של עד 11 שנה צריכים דווקא לשמוח: שכרם והתנאים הנלווים שלהם טובים יותר. עם זאת, הפרקליטים טוענים שיש להשוות את תנאיהם לאלו שבמשרדים הגדולים

ארגון הפרקליטים בשירות המדינה הזמין חוות דעת שמטרתה להוכיח כי תנאי השכר של הפרקליטים מפלים אותם לרעה באופן משמעותי לעומת המקובל במגזר הפרטי. עם זאת, מחוות הדעת שהגיעה לידי "כלכליסט" עולה כי בשנות הוותק הראשונות דווקא עדיף לעבוד בשירות המדינה על פני משרד עורכי דין קטן, שישלם פחות.

השוואת תנאי העבודה בתחום המשפט כיום

התנאים הנלווים שעושים את כל ההבדל				
הטבות / תנאים נלווים	פרקליטים בשירות המדינה	משרדים פרטיים קטנים	משרדים פרטיים בינוניים/גדולים	יזעמים משפטיים
שעות נוספות	מעל 8.5 שעות עבודה ביום, בתעריף לפי חוק	לרוב לא משולם	לרוב לא משולם	משולם בחלק מהחברות
בטוחים / משכורות 13/14	לא	עד משכורת אחת בשנה	בחלק מהמשרדים משכורת 13 בחוזה; במשרדים אחרים בנוס שנתית בגובה של 1-3 משכורות, ובמקרים חריגים בגובה 4 משכורות	בחלק מהחברות משכורת 13; בחברות אחרות בנוס שנתית בגובה של 1-3 משכורות
ביטוח מנהלים	כן	שנה 1-2 - בחלק מהמשרדים שנה 3 ואילך - בכל המשרדים	כן	כן
קרן השתלמות	כן	שנה 1-2 - כמעט שלא שנה 3 ואילך - במעט המשרדים	שנה 1-2 - במעט המשרדים שנה 3 ואילך - בחלק מהמשרדים	כן
דמי הבראה	מספר ימי הבראה מוגדל מעבר לנקוב בחוק, לעו"ד צעיר בממוצע כ-10 ימי הבראה	כחוק	כחוק; לעו"ד בכירים בהתחשב בוותק מקצועי קודם	כחוק; לעו"ד בכירים מספר ימי הבראה לעתים מוגדל
ימי חופשה	35 ימי חופשה, מהם 10 אינם ניתנים לצבירה משנה לשנה	כחוק	כחוק; החל מהשנה השישית ואילך בהתחשב בוותק מקצועי קודם	כחוק; לעו"ד בכירים מספר ימי החופשה לעתים מוגדל בהתחשב בוותק מקצועי קודם
אחזקת רכב שנתית	החל מהשנה השישית ואילך - תשלום עבור ביטוח חובה, ביטוח מק"ף. לבעלי רכב ממקום העבודה - גם עבור אגרת רישוי רכב (עד לתקרות עפ"י משרד האוצר). כ-5,000-6,000 שקל נטו בשנה	לא	בחלק מהמשרדים השתתפות באחזקת רכב או השתתפות בולק	במעט חברות, כאשר לא ניתן רכב חברת
טלפון קווי בבית	כן	לא	לרוב לא	לרוב לא
טלפון נייד	לפי תעריפי מכרז החשכ"ל (עלויות שימוש זמן אוויר נמוכות)	רק לצורכי עבודה	ברוב המשרדים הגדולים, בד"כ החל מהשנה השלישית	כן
ביגוד ומדי משפט	2,700-3,200 שקל בשנה	לא	לא, למעט רכישת גלימה לעו"ד מתחילים	לא

מקור: סקר חברת גלובל שנתון עבור ארגון הפרקליטים

הדו"ח חסר תקדים בהיקפו כמסמך הבודק לראשונה באופן מקיף את רמות השכר המקובלות בסקטור המשפטי, והוא כולל יותר ממאה עמודים. את הדו"ח כתב עו"ד דודי זלמנוביץ, מנכ"ל חברת גלובל העוסקת בייעוץ למשרדי עורכי דין והוא מציג השוואת שכר מפורטת לפי שנות ותק בין עורכי דין בשירות המדינה לבין עורכי דין במשרדים קטנים, משרדים בינוניים וגדולים וכן עורכי דין המועסקים במחלקות ייעוץ משפטי בסקטור הפרטי.

לבקשת מזמיני הדו"ח, הוא אינו עוסק בהשוואת תנאי שכר בדרגות הבכירות ביותר, מעל "ממונה בכיר" בשירות המדינה המקביל לשותפים בכירים במשרדי עורכי דין.

היתרון בתנאים הנלווים

ההשוואה העלתה כי מערך התנאים הנלווים של הפרקליטים בשירות המדינה טוב יותר מאשר במגזר הפרטי בכל הנוגע להטבות כמו קרן השתלמות, מספר ימי חופשה בשנה, מספר ימי הבראה שמשולמים לעורכי דין בשנים הראשונות וכן אחזקת רכב.

מנגד, עורכי דין במגזר הפרטי נהנים יותר מבונוסים או ממשכורת 13, ולעתים מקבלים בונוסים בגובה של עד ארבע משכורות בשנה וכן מותר להם לטפל בתיקים פרטיים תוך הפרשת חלק מההכנסות למשרד. תנאים נלווים אלו יכולים לשפר את שכרם ברוטו בגובה של 18%–60%.

שכר הפרקליטים בשירות המדינה נמצא עדיף מזה המשולם לעורכי דין המועסקים במשרדים קטנים בעלי מיצוב נמוך, וזאת במהלך 11 שנות הוותק הראשונות. בדו"ח נכתב כי מאחר שדווקא במשרדים קטנים אלו קיימת מגמה נרחבת לאפשר לעורכי הדין השכירים לטפל במקביל גם בתיקים פרטיים, הרי שהפער עשוי להימחק או אף להתהפך.

כך למשל, עורכי דין בשנת הוותק הראשונה שלהם שיועסקו בשירות המדינה ישתכרו כ-11%–13% יותר לעומת עורכי דין מתחילים במשרדים קטנים, אך שכרם ייחשב נמוך ב-3%–43% משכרם של עורכי דין מתחילים במשרדים גדולים או במחלקות ייעוץ משפטי. בוותק הזה עורכי דין במשרדים קטנים משתכרים שכר ברוטו שנע סביב 6,000–7,000 שקל ברוטו לחודש, ואילו במשרדים הגדולים השכר נע סביב 10,000–11,500 שקל ברוטו לחודש. יש גם כמה משרדים גדולים בודדים שישלמו לעו"ד בשנתו הראשונה עד 14 אלף שקל לחודש. פרקליטים בשירות המדינה ישתכרו בשלב זה 6,800–8,000 שקל ברוטו, תלוי במספר השעות הנוספות שלהם מדי חודש.

"ההשוואה אינה נכונה"

גורמים בארגון הפרקליטים מסבירים כי אמנם הדו"ח מעלה עדיפות לשכר פרקליטים בשירות המדינה לעומת משרדים קטנים, אלא שלדבריהם ההשוואה צריכה להיעשות מול עורכי דין המועסקים במשרדים בינוניים וגדולים ולא למשרדים קטנים, העוסקים בעיקר במתן שירותים משפטיים למשקי בית ומטפלים למשל בהעברת דירות בטאבו או בסכסוכים קטנים בין אנשים פרטיים. עוד טוענים בארגון כי מי שמתמודדים מול הפרקליטים בבתי המשפט הם לרוב עורכי דין בכירים ממשרדים גדולים שמשתכרים לפחות כפול מהם, וכי הדו"ח מוכיח שיש צורך להעלות את רמות השכר של העובדים בשירות המדינה, כדי שאלו יוכלו לגייס ולשמר כוח אדם איכותי.

מהדו"ח עולה כי בשנת הוותק החמישית למשל שכר הפרקליטים בשירות המדינה גבוה בכ-5% מזה המשולם למקביליהם במשרדים קטנים, אך הוא נמוך ב-18%–49% משכר המועסקים במשרדים גדולים או במחלקות ייעוץ משפטי. כך בעוד פרקליטים בשירות המדינה ישתכרו 9,000–11,000 שקל ברוטו, תלוי בדרגה ובמספר השעות הנוספות, הרי שבמשרדים קטנים רמת השכר נעה סביב 8,500–11,000 שקל ברוטו. במשרדים הגדולים ישתכרו 15,500–18,000 שקל ברוטו.

בשוק הפרטי הגודל קובע שכר עורכי הדין בשקלים, שכר ברוטו

ותק מקצועי	פרקליטים בשירות המדינה	משרדים בינוניים וגדולים	משרדים קטנים
שנה 1	8,000-6,800	14,000-9,000	7,000-6,000
שנה 2	8,500-7,200	15,000-11,000	7,500-6,500
שנה 3	9,600-7,700	16,500-13,000	9,000-7,500
שנה 4	10,200-8,400	17,000-14,000	10,000-8,000
שנה 5	11,000-9,000	21,000-15,500	11,000-8,500
שנה 6-8	15,000-10,000	28,000-17,000	13,000-9,500
שנה 9-11	17,000-12,500	36,000-25,000	15,500-11,500

מקור: סקר חברת גלובל שנוערך עבור ארגון הפרקליטים

שעות נוספות יסולאו בפז

אין זה סוד כי אחד היתרונות לעבודה בשירות המדינה טמון בתנאים הנלווים שמקבלים הפרקליטים, אשר רבים מהם כלל אינם מקובלים במגזר הפרטי. הדו"ח עורך השוואה נרחבת של תנאי ההעסקה וההטבות, החל מתשלום עבור שעות נוספות ועד השתתפות בהוצאות אחזקת קו טלפון בבית ובקייטנות לילדים.

מההשוואה עולה כי בעוד שבשירות המדינה מקבלים תוספת עבור שעות נוספות, הרי שברוב המשרדים הפרטיים, הגדולים והקטנים, לא מקובל לקבל תשלום על שעות נוספות. עורכי הדין מועסקים במתכונת של משרה גלובלית או משרת אמון ומקבלים תשלום גלובלי עבור שעות נוספות, שלא תמיד מכסה את העבודה בפועל. לאחרונה ובעקבות התיקון לחוק, שמחייב תשלום שעות נוספות, מתחילה מגמת שינוי במשרדים הפרטיים וניסיון להסדיר את הנושא. הטבה משמעותית במגזר הפרטי היא תשלום בונוס שאינו מקובל במגזר הציבורי. במשרדים גדולים הבונוס יכול להגיע ל-1-3 משכורות ובמקרים חריגים לגובה של 4 משכורות חודשיות.